

подиръ нѣколко дни умрѣлъ отъ рани ти. Испанци ти се принудили та оставили градъ тѣ една ношть, и много се мъчили докль да пробиятъ прѣзъ безбройни ти чети неприятелски, та изгинали повече отъ полвина та. Колкото Испанци били заробени, били принесени жрътва на мексикански ти богове.

Нъ Кортеецъ не ся обесърдчилъ. Той си натъкмилъ нови испански войници, върналъ се на брѣгъ тѣ на езеро то, направилъ корабие, и обстъпилъ Мексико. Тамъ царовалъ тогава внукъ тѣ на Монтезума, Гватемозинъ юнакъ. Той слѣдъ голѣма мъка призелъ столица та съ пристѣпъ (1521 г.). Испанци ти се отнесли съ побѣдени ти много бесчовѣчно. Тѣмъ нестигало голѣма та плѣчка, нъ оште мъчили мексикански ти боляре да си исказватъ кѣдѣ са скрили имане то си. Между ония, што мъчили, намиралъ се и Гватемозинъ, когото мъчили на разгорени въглишта. Казоватъ, той мълчалъ и търпѣлъ мъки ти, а единъ неговъ приятель, когото мъчили съшто така, охкалъ и жалко оплаковалъ съдбина та си. Гватемозинъ му реклъ: »нема азъ лежа на постилка«.

Слѣдъ падане то на столица та Испанци ти покорили всички ти области на Мексиканско то царство. Царь Карлъ V направилъ Кортееца намѣстникъ и главенъ управникъ на призета та земя, която се нарекла *Нова Испания*. Съдбина та на Кортееца прилича на Колумбова та. Кортееца отпослѣ извадили отъ служба, и той си отишълъ въ Испания, дѣто умрѣлъ забравенъ и сиромасъ. За главни паметници отъ растурена та отъ него държава на Ацтеки ти служатъ много то могили, които приличатъ на египетски ти пирамиди; на тѣхни ти връхове едно врѣме били мексикански ти храмове и идоли, а долу се намирили жилишта та на жръци ти.

Кога се призимала Мексика, единъ португалець Магеланъ прѣвъ обиколилъ свѣтъ тѣ по море; той билъ на